

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én másfél íven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az Erdélyi Gazda

kiadó-hivatalához czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatról a kiadó hivatal ad felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök **Szabó József**; **Dr. Berde Aron**, **Br. Jósika Sámuel**, **Szabó Sámuel**, **Vörös Sándor**.

Tartalom: VII. tenyészállatkiállítás. — Havi emlékeztető. — Termeljünk csalamádét — Szórféreg a sertésekben. — A lókapákkal való kapálás. — Egyleti mozgalmak: Rendkívüli vál. ülés május 13-án. — Gazdasági tanulmányút Magdeburg, London és Párizsba. — „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabálya. — Hirdetések. — Piaczi árak. —

A VII-ik tenyészállatkiállítás.

Állattenyésztőink tájékoztatására örömmel közöljük az állatkiállítási szakosztály rendező bizottságának a múlt hó 23 án tartott ülésében hozott ama határozatát, hogy a hetedik tenyészállatkiállítást meg fogja tartani; a kiállítás helye Kolozsvár, ideje augusztus 30, szeptember 2. —

Havi emlékeztető.

Június.

Ház és udvar. Minthogy a munkások teljes ellátás és élelmezésben részesülnek: főképen az aratási munkálatok megkezdése előtt minden gazda előre szerezzze be a szükséges élelmi szereket.

Szérüskertből minden hulladék és utban levő szalma polyvamaradvány elszállítandó.

A megkezdett építkezésekhez minden anyagot be kell most hordani, nehogy a kevés gabona behordása idején az igás erő kevesbítették.

Gőzgéppel csépléshez szükséges kőszén vagy fa beszerzendő.

Magtár és padlások kijavíttatnak, pinczék hűvös éjjeleken szellőztetnek.

A jégverem ajtajára gyékény vagy szalma takarót függesztünk.

Szántó föld. Az ugarföldök trágyázása folytatandó; megkezdett ugarlás bevégeztetik. Elavult luczernások, miután az első kaszálás megtörtént, feltöretnek.

Harmadik részlet takarmány-törökbuza, tatárka, (haricska) köles és mohar még sikerrel vethető, szintén az ugynevezett hathetes vagy cinquantino törökbuza e hó elején vetve, kedvező időjárás esetén, kielégítő termést adhat.

Repeze és őszi árpa aratása megkezdetik.

Buza-vetésből a rozs kalászok kiszedése figyelmünket el ne kerülje.

Répa, burgonya, törökbuza, dohány, paszuly kapálása és töltögetése, a legsürgősebb munkálatok.

Rét és kaszáló. Széna kaszálás és gyűjtés kezdete e hónapra esik.

Zabos bükhöny, luczerna, baltaczim, vöröshere lekaszálható; a hereféléket mult hónapban említett gyűjtés, szárítás, behordási módozatban részesítsük.

Luczernásban mutatkozó aranka, száraz árpa polyvával befedetik, vagy kikapálva elégettetik. Az arankafoltok gyakori lekaszálását is gyakorló gazdák kedvező eredményre vezetőrnk találták.

Magnak szánt luczernások meghagyatnak.

Állattenyésztés. A kútak kitisztíttatnak, hogy állataink tiszta izü és salak nélküli vizet élvezhessenek.

Folytonos hőségben dolgozó jármosokra üdítő és hűsítő hatással bir a zöld taharmány-törökbuza; ezt tehát ne vonjuk meg tőlük.

Az itató vályuk tisztántartása szigoru ellenőrzést igényel

Szopós csikók, midőn anyjukkal a déli melegben hűvös istállóra huzódnak, zabra szoktattatnak.

A juhászoknak leginkább restségen alapuló előitélete, hogy a birkának nem kell friss víz, leküzdendő. Vizenyős, buja fünnövésű láposok megmétélyezik a juhot, ily helyek tehát kerülendők.

Folyó, patak vagy álló víz hiányában a sertések számára feresztő gödrök hanyatnak. A malasznyáj estve-reggel zsákból élelmezetik, a mi szép fejlődésüket elősegíti. A kanok számára külön járást jelelünk ki.

Gulya, ménes, bivalok, ha lehetséges, a déli hőségben vízbe állíttatnak.

A házi szárnyasok elegendő friss vízzel láttatnak el, vályujokba néhány rozsdás vas szeget teszünk.

Szőlő. Másodszor kapálunk, hogy a szőlővirágzás gyomot és gatzt n faláljon. A virágzás alatt minden munka szüneteljen; ennek lefolyta után, midőn már a szőlő szeme kifejlődött és szilárdan áll, kezdetik a hónaljzás, a kacsózás és ezt követi a felkötés. A hónaljak és kacsók töben levágandók; a mult havi válogatás óta kinőtt uj és meddő hajtásokat teljesen eltávolítjuk. Kötözése legjobb a fonnyasztott káka és a hárs.

Pincze. A pincze-ablakokat meleg időben zárva tartjuk és csak hűvösebb éjjeleken szellőztetünk; a hordókat feltöltögetjük és tisztára keféltetjük.

Gyümölcsös. Az oltványok és nagy fáknál előforduló fattyuhajtásokat gondosan el kell távolítani. Csnresznyét és meggyet, melyek e hónapban érnek, a kártékony madaraktól védeni kell. A lehullott rosz gyümölcsöket szorgalmasan össze kell gyűjteni és hig mésszel megsemmisíteni, sertéseknek adni sat. hogy az abban találtató ártalmas rovar (Anthonomus) szaporodását megakadályozzuk. A hajtószemre való szemzés még e hónapban folytatható. Az olyan növényi fákon, melyeknek törzsei nagyon megfásodtak, a kéreg az éjszakai oldalán felhasítandó, hogy a nedvkeringés szabad utat nyerjen.

Faiskola. A későn fejlődött nemes hajtások csapra köttetnek. Azon nemes erős hajtásoknál, a melyeken mellékajtások fejlődnek, a mellékajtások visszametszetnek és csak a főajtások hagyatnak meg. A kellő hosszúságra (10–15 centiméternyire) nőtt tavaszi oltványok, ha még nincsenek kibontva, a kötelekből kibontandók. A faiskolát gyomlálni, kapálni és az oltványokról a fattyu hajtást metszeni kell. A kikelt és a tavaszkor kiültetett vadonczok földje tisztán tartandó és száraz időjárás alkalmával megöntözendő. Azon ágyások, melyek maggal vannak bevetve és melyeknek a jövő évben való kikéltése remélhető, nagy kímélettel kell gyomlálatni, de öntözni nem szükséges. Cseresznye- és kajszinbaraczk, magvak gyűjtendők, melyeket legjobb mindjárt elvetni, mert ha sokáig a levegőn állanak, kiszáradnak és nehezen kelnek ki.

Konyhakert. Az őszen sorba vetett gyökeres növények megkapálandók és a gyomtól tisztán tartandók. A kiültetett káposzta-rózsák megkapálandók és a szükséghez képest esős időben trágyalével megöntözendők. A korán vetett borsók és a magnak meghagyottak leszedendők. Törpe borsó fajokat újólag vethetünk. A paszulyt, ha azt a vetés előtt nem tettük meg, meg kell karóztatni. Törpe paszulyt újólag vethetünk. Az ugorka és dinnye hajtásait vissza kell csipkedni; ha bő termés van, minden gyümölcs felett két levélre kell vissza vágni és a gyümölcsöt (terméseket) deszkára helyezni. A besavanyítani való ugorka most vetendő. A fokhagyma szárait le kell tiporni, hogy ki ne magvazzék. Nyári retek, endívia, fodros káposzta vetendő.

A káposztafélék a szükséghez képest megöntözendők; elvünk legyen: erősen, de ritkán öntözni. Az eprek indái folytonosan eltávolítandók, kivéve az olyan fajták indáit, a melyeket szaporítani akarunk. A spárka metszés csak e hó közepéig tart, az ültetvény csak e hó közepéig tart, az ültetvény tisztán és puhán tartandó. A magnak kiültetett növények karókhöz kötendők. A káposzta és retekmagvak a madaraktól óvandók, hogy azokban kárt ne tegyenek. Az utak a gyomtól tisztán tartandók. A melegágyakról az ablakok, ha szép időjárás van, levendők. Paszuly, borsó, ugorka szedése folytonosan tart. A paradicsom karóztatik és felkötetik. A rászáktól felszabadult melegágyakat fel kell ásatni s ugorka, paprika és paradicsommal bevetni.

Diszkert. Azon virágágyok, melyek tavaszi virágokkal voltak beültetve, felásandók; a gumók, virághagymák kiszedendők és árnyékos, szeles helyre elrakandók. A szőnyeg (Teppich) növények, Fuksziák, Lantanak, Heliotropium sat. rendeltetési helyeikre elültetendők. Georgina és egyáltalában minden magasabb növényi és könnyen törő növény megkarózkodó és felkötendő. A virágágyások, gyepek, fák és cserjék száraz időben szorgalmasan öntözendők. A gyepek, ha kellően megnöttek, lekaszálandók, az utak szélein a gyepek élesen levágandó. A rózsák szemzése hajtó szemre megkezdetik. A hidegházi növények átültetendők és a cserepek félig nedves porondba állítandók. Azon virágmagvak, melyek érni kezde-

nek, leszedetnek; a mag tenyésztésre a legszebb példányok kiválasztatnak. A szegfű homlitásnak most van az ideje.

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A mult havi teendőknél kívül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készítettnek, ezeknek elkészítése szorgalmazandó. A mellék használat a faszedésre, legeltetésre, a cserkéreg készítésére terjed ki. Erdőmivvelés. A magas helyeken az értékek befejezendők. Az erdővédelem a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás megátolására és az erdőszélek gyakori bejárására terjed ki; ott, hol a szúrovar pusztításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések megteendők és fenntartandók. A vadászat az őzbakra szorítkozik. —

Termeljünk csalamádét!

A hosszas tavaszi esőzésekre bekövetkezett szeles hideg időjárás az erdélyi megyékben az őszi vetéseket egyáltalán nagyon megrontotta; kiváltképpen ritkásak a buzavetések ugyannyira, hogy sok helyt mind ki kellett szántani azokat. Jól járt a ki nem sokat tanakodott és most már valami más vetése zöldellik a buzatáblán.

Sok helyt még reménykednek s e közben kifognak az időből és a talaj nedvességéből.

A kiszántott buza vagy rozs helyébe sok mindenfélét lehet vetni: tavasz-gabonát, törökbuzát, répát és egyéb takarmánynövényt, a mint azt a talaj ereje, állapota, az idő és a nyomás, vagy a forgó megengedik.

Egyik másik gazdatársam talán meg fogja még köszönni, ha ezuttal a takarmány-törökbuzára a csalamádéra hívom fel a figyelmét.

Több pontos kísérletből jól tudjuk már, hogy más alkalmas takarmányfélékkel együtt étetve, a csalamádé igen kitűnő tejelő takarmány. Kellemesebb izü, egészségesebb eledelt a csalamádénál a szarvasmarhának alig adhatunk; nem okoz felfuvódást vagy kolikát s éppen ezért bőven etethetjük.

De a hol esetleg több csalamádé terem, mint a megnyit zölden feletetni lehetne bevermeléssel olyan jó téli takarmányt készíthet állatai számára a gazda, hogy különbet alig kívánhat. A jól sikerült savanyított — bevermelt — csalamádéval igen nagy mennyiségű szalmát és polyvát, töreket etethet meg igás ökreivel vagy meddő teheneivel annyit, a mennyiről addig álmodni sem mert.

Ösmerek több gazdaságot, hol, a mikor a bevermelt takarmányt még nem ösmerték, egy évben, mint a másikban halomban pusztult, rothadt el a sok polyva és törek, mig most egy szekérderekkel is nehezen adnak belőle.

Máskorra hagyva a különböző bevermelési módok ösmertetését, most a csalamádé termelésről akarok egyet-mást elmondani.

Mint hogy a csalamádénak való törökbuzát április hó közepétől július hó derekáig lehet vetni*), még 1 1/2 hónappal rendelkezünk és ezen idő alatt jó lesz időnként pl. 8—14 napi időközökben vetni, a mikor ősziig mindig lesz

*) L. Balázs és Hensch „Különleges és általános mezőgazdasági növénytermelés“ című kitűnő munkát.

kaszálni való zöldsakarmányunk. Kedvezőtlen éghajlati viszonyok között és késői vetés idején korai fajokat vessünk, pl. a székely tengerit, a cinquantinot vagy a pignolettot. Különben nagybani csalamádé termelésre a közönséges magyar tengeri bizonyult a legalkalmasabbnak.

A vetőmag közé egy kevés cukorcziromag elegyítése kivált szárazabb helyen igen ajánlható; néhol a köles és a tatárka magját is belekeverik. Megjegyzendő, hogy csalamádénak a magot ugyan szórva is lehet vetni, de a soros vetés határozottan előnyösebb. A korán vetett csalamádé általában véve sűrűbben, a késői ritkásabban vetendő, még pedig kedvezőtlen talajviszonyok között 12—24, kedvezők között 24—30 cmnyi sor távolságra a sorbavetésnél.

A vetést kikelése után megfogasolni czélszerű s ha a sorba vetésnél, a sorok elég szélesek, azok megkapálása is ajánlható; a kapált csalamádé, kivált száraz időjárás esetén, 20—30%-kal nagyobb termést szokott adni, mint a kapálatlan, holott a kapálás költsége, minthogy e mivelet fogatosan végezhető, aránylag csekély.

Vetőmagul k. holdanként szórva vetésnél 1—17 soros vetésnél 0.6—1.4 hectoliter mag szükséges; a vetőmag alátakarása kötöttebb talajon sekélyebb, 3—4 cmnyi, lazábban mélyebb 5—6 cmnyi legyen.

Kaszálása a csalamádénak akkor következik, ha mint egy 70—100 cmnyire nőtt; ahol a körülmények megengedik, kivált téli eltartásra, okvetlenül bevárjuk, míg czimerét kihányja. K. holdankint kedvező viszonyok között 230—340 métermázsza zöld csalamádét kaphatunk, sőt még ennél is többre rughat a termés.

Ezek után még csak annyit akarok megjegyezni, hogy a zöld csalamádét, kivált ha vastagszálu, czélszerű és gazdaságos megszeckáztatni és ha csak lehet, lóherével vagy luczernával összerázva etetni. Téltre szénává szarogtatva is ellehet tenni a csalamádét, de a mivel ez sok nehézséggel jár, a bevermelés sokkal alkalmasabb. —

Agricola.

A szőrféreg a sertésekben.

Sok helyt ijesztő módon pusztít már a szőrféreg; a malaczkok közül 5—10—20 darab hul el egy nap, sőt halottunk esetet, a hol 96 drbnak a farkával kellett öt nap alatt a kondásznak beszámolni.

Kevesen ösmerik még a betegséget és nem igen tudják, hogy azok a fonál alakú vékony férgek, melyek a juhoknál annyi 1000 darabot pusztítanak el, egy-egy év alatt a sertések tüdőjében is előfordulnak. A juh szőrféreg — *Strongylus filaria* — és a sertés szőrféreg — a *Strongylus paradoxus* — egyformán veszedelmeseek; az utóbbiak által előidézett betegség felől Sequens Ferencz állatorvos tapasztalásaiból (a Veterinárius 1883. év) a következőket tartom szükségesnek közölni.

A köhögésen, tüszögésen, erőtetett és nehéz légző-

sen, étvágycsökkenésen, lesóványodáson, a kiköhögött és kitüszögött nyákon s az ebben található szőrférgen kívül, — az igen erőtetett köhögés, továbbá a gégeben és a torokban meggyülemlett s nehezen eltávolítható sűrű nyák, valamint a torok nyákhártyáján az oda jutott szőrférgen által előidézett izgatás folytán hányiger, sőt néha igen erős hányás szokott beállani. Hányás után az állat rövid időre könnyebben érzi magát. Mindezekon kívül a halált megelőzőleg 6—12—24 órával, sőt néha egész 3 nappal is, a sertésnél nagyobb foku bágyadtság, igen erőtetett, hörgő, gyors és kapkodó, mondhatni fulladozó légzés s igen sokszor a test hátsó részének bágyadtsága lép fel. S ha az észlelőnek eme tünetek, melyek napok, sőt hetek óta fennállottak, nem tűntek fel — akkor azt hiszi, hogy a tulajdonképeni betegség csak néhány órával lépett fel a halál előtt. Ezen tünetek pedig a már huzamosabb idő a légutakban fészkelte élődiék által a gége, légső és tüdőben előidézett kóros változások következményei, melyek a bekövetkezendő megfulladásra, vagyis a légvétel hiánya és a vérkeringés megakadályozása által folyamatban levő, tüdővizenyőre mutatnak. Az oly sertéseknél, melyeknek légzőszerveiben igen sok az élődi és igen nagy foku kóros változások vannak jelen, a tüdővizenyő sokkal rohamosabban jön létre és így a halál is gyorsabban áll be.

Hogy a sertéseknél fellépő köhögés mennyire nem méltatik figyelemre s hogy a köhögő sertés némelyek által még betegnek sem tekintetik, mutatja azt a következő eset: Egy körülbelül 140 darabból álló malacznáj megsemlélésénél, melyből már vagy 8 darab a férges tüdőkor áldozatául esett, a kondáshoz intézett azon kérdésre, hogy betegek-e a sertések? azt válaszolta, hogy nem. Midőn pedig kérdezett, hogy hát köhögnek-e? Erre meg azt a feleletet adta, hogy köhögnek biz azok, nagyon köhögnek. Végre pedig többi válaszaiból, valamint a sertéseken észlelt tünetekből kitünt, hogy az egész sertésfalka férges tüdőkorban szenved, mit a hullák bonczolása még jobban bizonyított.

A férges tüdőkorban elhullott sertések felbonczolásánál a következőket láthatjuk: A légutak nyákhártyája duzzadtnak és vérrel belöveltnek mutatkozik. A légsőben és hörgőkben sok habzó savó és igen sok sűrű nyák van jelen és a kisebb hörgőágak legnagyobb részt a nevezett élődiék által sokszor egészen eldugaszoltatnak, sőt gyakran már a gégeben, légsőben és hörgőkben, a habzó savó és sűrű nyákban rendkívül sok szőrféreg fészkel, a mi a betegség okát az első megtekintésre is kitünteti. —

A sertések tüdőkorja leginkább a gyöngébb szervezeti 5—6 hónapos malaczkokat pusztítja igen nagy mértékben és ezek közül is különösen a gyöngébbek és rosszul tápláltak pusztulnak el rövidebb idő alatt, míg a jobban tápláltak sertések huzamosabb ideig bírják ki a bántalmat. Megtámadja a férges tüdőkor ugyan az idősebb sertéseket is, azonban ezeknél nem tesz oly pusztítást, minthogy ezek erősebbek és edzettebbek s nagyobb ellenállási és visszahatási képességgel bírnak, de mindamellert az idősebb ser-

tésekből is meglehetősen nagy százalék szokott a férges tüdő-kór áldozatául esni.

Ezen szőrférgeknek az állatok légutjaiból kiköhögés által a szabadba jutott ébrényei, vagy a kijutott petékből kifejlődött ébrények életük fenntartására, viz, nedves, mocsáros hely szükségeltetik, honnan ezen élődiék vagy a tápszerral vagy ivóvízzel az általuk megtámadtatni szokott állatok torkába s innen közvetlenül a légutakba vagy pedig előbb a gyomorba jutnak és innen a bázrsingon felvándorolnak s a gögbe, légcsőbe és hörgőkbe jutnak be, hol azután ivarérettek lesznek s elérik fejlődésük tetőpontját. A peték és fiatal férgek ismét kiköhögtenek s alkalmas helyre jutva, tovább szaporítanak. Nagyon valószínű, hogy az olak nedves talajában is megélnek és talán szaporítanak is; hiszen az olyan malaczbán is találni szőrférget, mely alig volt még künn az ólból.

A gyógykezelést illetőleg a következők szolgáljanak tájékoztatásul.

Első sorban is a beteg sertéseket, a kórokot további behatásától megvéendő, azon alacsonyan fekvő nedves és mocsáros helyekről, a hol azok legeltek, magasán fekvő száraz helyekre keli terelni, — mindenesetre arról gondoskodva, hogy kellő mennyiségű friss és tiszta víz álljon a beteg állatok rendelkezésére; jó lesz 100 drb sertésre naponként $\frac{1}{2}$ klgm salétromsót tenni az ivóvizbe.

Ezen betegség gyógykezelésének nehézsége tudvalevőleg abban rejlik, hogy képtelenek vagyunk a légutakban jelenlevő élődiéket, a bántalom okát, az állat életének veszélyeztetése nélkül könnyű szerrel megölni és azokat a légutakból azonnal eltávolítani. Okszerű eljárás által azonban lassacskán és idővel mégis kiküszöbölhetjük azokat, de hogy ezt megtehesük, legfőbb feladatunk a szervezet erősítése, minélfogva a tápszerekre igen nagy súlyt fektetvén, a megbetegedett sertéseknek szemes takarmányt, tengerit, árpát, rozst stb. kell adni

Tekintve az ezen bántalomnál jelenlevő nagyfokú tüdővérbőséget és a fejlődő tüdővizényt, valamint a létrejött kisebb-nagyobb fokú béldugulást is, a vérnek a tüdőktől való elvezetése és a béldugulás megszüntetése céljából a

gyógykezelés megkezdése alkalmával az 5—6 hónapos malaczkoknak darabonként 6 gram, a nagyobb sertéseknek pedig 10, egész 20 gram keserüsót lesz czélszerű moslékben feloldva beadni.

A légutakban fészkelő szőrférgek elbódítására esetleg megölésére és köhögés által való eltávolítására, helyen-helyen jónak bizonyultak a kátrány-füstölések, melyek naponként egyszer egy jól elzárt istállóban tüzes vasnak a kátrányba való behelyezése által eszközölhetők.

Ezen kátránygőzölések legelső nap 10 perczig s minden következő nap néhány perczel tovább, később egy egész órán át alkalmazandók. A gőzölés ideje alatt a sertések rendszeren nyugodtan viselik magukat az elzárt istállóban s a gőzölés után meglehetősen nagy fokban köhögnek és tüszögnek, mely alkalommal igen sok nyák s vele együtt sok szőrféreg távolíttatik el. A szőrférgek által előidézett nagyfokú gége, légső és hörghurutra való tekintetből a légutakban jelenlevő sűrű nyáknak könnyebb eltávolítása céljából az ismert kitűnő nyákdoldó hatású szalamia sót lehet igénybe venni; s minthogy ezen bántalomnál az étvágy csökkent, az állatok nagyon meggyengülnek és bágyadtak, egyuttal étvágyelőmozdító szerül kálmus-gyökeret adagolhatunk. Ezen szerekhez még az üröm-füvet is jó lesz hozzákeverni a következő összetételben: 100 drb 5—6 hónapos malacznak belsőleg: tisztított szalamiasóból 100 grammot, kálmus gyökérből, ürömfüpből 300—300 grammot; mely szerekből a malaczkoknak naponként kétszer (reggel és este) egy-egy ily adagot moslékban kell beadni és ezt a szükség szerint 10— egész 15 napig folytatni. Nagyobb sertések számára a szerek mindenikéből kétszer annyi veendő. —

Sok helyt csupán a fiaztató elköltöztetésével lehet a szőrférgektől megóvni a malaczkokat; vagy pedig a fiaztató talaját éppen úgy, mint a kifutó és etető helyek talajának 1—2 ásonyomnyira való eltávolításával és friss tiszta föld behordásával is célt érhetünk. Minden esetben a földolog a szőrférgek által való fertőzést lehetetlenné tenni. —

—i—s.

A lókapákkal való kapálás.

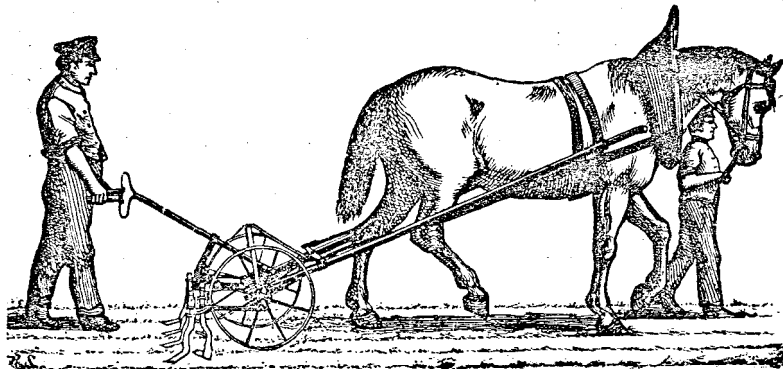
A növekvés alatt mivelésre szoruló növényeknél, a kapásnövényeknél történik nálunk a legnagyobb erőpazarlás. Országárszünk praevalens növénye a törökbuza általában kézi mivelésben részesül. Mily óriási azon munkának értéktömege, mely e növény mivelésénél felhasználtatik s mily megtakarítást lehetne elérni épen a közép- és nagyobb birtokokban helyes sormivelés által, azt egy egyszerű számítás is feltűnteti, melynek végeredményeképen csekély különbségekkel azt láthatjuk, hogy a kézi mivelés költsége úgy ál a sormivelő eszközökkel való mivelés költségeihez, mint 48 : 16. — Ugyanis 1 hold törökbuza kézi kapálására kell 8 ember à 60 kr. = 4.80

egysoros lókapával:

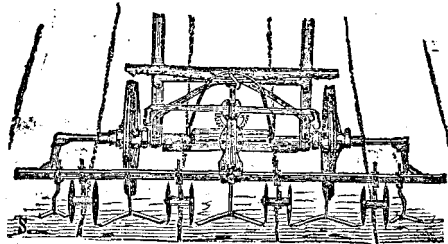
1 ló napi költsége	1.—
1 külön kocsis 1 napi díja	—0.60
1 lókapá 18 frt, 1 töltőgető 24 frt = 42 frt; ennek kamat és elhasználásra 20% = 8.40	
frt, ezt (20 holdra számítva 1—1 eszközt) 20-szal osztva =	42
2 munkás az ekék után	1.20
végezmény 1 nap alatt 2 hold; erre esik:	3.22

Egy holdra tehát esik = 1.61

A sormivelő eszközök használata által emancipálhatja magát a birtokos a részes miveltől s a nagybirtokok csakis a soros miveltől által képesek a drága kapás növényekkel elbánni s mondhatják sajátjuknak egész termésüket. Az alföldi kis gazdák is már lókapákkal s töltőgetőkkel miveltik törökbuzájukat, melyet már a sormiveltől céljára sorba vetnek, de nem géppel, hanem egyszerűen az egyenesen huzott barázdák minden másodikába, sormivelő eszközeiket pedig megkészteti az egyszerű falusi kovács is s ily eljárással boldogulnak. Mily sok helyen eredményesebben használható lenne azon óriási kézi munka, a mely ma még e növény miveltésénél nálunk elpocsékolódik! Vannak természetesen félések, melyekben e növény miveltése a fogatos sormivelőkkel nem eszközölhető, de a terület igen nagy részénél mégis érvényesülhetne a munkamegtakarítás. A lókapák előnyeit a répatermelő is ugyanolyan mértékben élvezheti, mint a törökbuzatermelő, sőt helyenként bizonyos körülmények között még jobban reá lehet szorulva.

Az egyszerű kapológép. Súlya 4 sor répához való három szerelvénnyel kb. 16 kg.

Ugyanaz M kapakésekkel és egyszerű L védő korongokkal.

A mellékelt két rajzzal Sack Rudolf jónévű répakapálói közül egy egyszerű eszközt mutatok be, mely egy lóra kétágu ruddal és szilárdan álló kapatartóval van ellátva. Az 1-ső ábra oldalról mutatja a 4 sor répához felszerelt eszközt munkája közben; a 2-ik ábra pedig hátulról tünteti fel kapakésekkel és védőkorongokkal való munkájában.

Sokan szeretik ezen lókapát, mert egyszerű, könnyen és biztosan kezelhető. 2 1/2 m. munkaszélességig lehet állítani és a kerek nyomtávolsága bármely sorszélességhez igazítható.

A kormánykerék és azzal kapcsolatos fogantyú segítségével a gép pontosan kormányozható, a mennyiben az egész keret mindkét oldalra tolató s a fogantyú akármely embermagassághoz igazítható. A gép működése mindig az illető vezető hatalmában van s bármely pillanatban meglehet azt szüntetni és a gépet beakasztani. Munkaközben a vonóállat vezetendő és páratlan sorozámnál a középső növényoszt közölve fog járni. A kerekeken még külön \square vasból való sinek vannak huzva, hogy azok ne engedhesse- nek, ha a kapálókészüléket oldalvást toljuk.

Egy ilyen egyszerű lókapá ára kések és kapavasak nélkül 56 frt, a négy sor miveltésére szolgáló felszerelések szintén ugyanennyibe kerülnek.

V. S.

Egyleti mozgalmak.

Rendkívüli választmányi gyűlés május 13-án d. u. 4 órakor.

Jelen voltak: elnök Szabó József, alelnök Br. Jósika Gábor, alelnök Br. Bánffy Ernő, Benigni Sámuel, Bodor Antal Molnár Sándor, P. Horváth Kálmán, Sigmond Ákos, Szentgyörgyi Lajos, Dr. Szentkirályi Ákos, Szenkovich Márton; jegyzett: Dr. Hintz György.

118. Elnök az ülést megnyitván — meleg szavakban üdvözöltetett, mint ujonnan megválasztott elnök, Dr. Szentkirályi Ákos vál. tag által; — miért elnök maga részéről köszönetet mond; s a jegyzőkönyv vezetésére — titkár távollétében — felhívja Dr. Hintz György egyl. pénztárnokot.

119. Elnök bemutatja Gamauf Vilmos titkár kérését, 6 hetes szabadságolás iránt, megrongált egészsége helyreállítása végett, orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegségére való tekintettel, titkárnak hat hetes szabadság megadatott, szabadságoltatása idején a titkári teendők végzésével Dr. Hintz György egyl. pénztárnok, a szerkesztői teendőkkel Dr. Szentkirályi Ákos bizatott meg.

120. A legközelebbi június havi gyűlés f. é. június 3-ra tüzetett ki.

Jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek: Báró Jósika Gábor, Sigmond Ákos és Tóth Zsigmond.

Több tárgy nem volt.

Hitelesítik:
Báró Jósika Gábor,
Sigmond Ákos,
Tóth Zsigmond.

Szabó József,
egyl. elnök.
Dr. Hintz György,
egyl. pénzt., h. titkár.

Gazdasági tanulmányút Magdeburg-, London- és Párisba.

„A lapunk által rendezendő kirándulás előzetes programja a következő: A kirándulásban részt vehet az országos gazdasági egyesület minden tagja és családtagja (nők is). Azok, a kik eddig a tagok sorában föl nem volnának találhatók, az utazás megkezdéséig magukat az országos gazdasági egyesület tagjai közé fölvétethetik. A kirándulás június hó 18-ától július hó 6-áig fog tartani. A z

egész uton az utazás, elszállásolás és ellátás költségeinek fedezése 235—250 frtot fog igénybe venni.

Az étkezés utazás közben közösen (table h'dote) történik; utközben azonban csak ebédéről gondoskodik a rendezőség a befizetett díjért; reggeli és vacsoráról az utasok maguk gondoskodnak. Nagyobb városokbani megállások pedig a kirándulók megjelölt 8—10 első rangú vendéglőben reggeli és 6 órai ebéddel tetszésük szerint láthatják el magukat; fizetéseiket a rendező bizottságtól nyert szelvényekkel fogják eszközölni. Ugyancsak ilyen szelvények alapján fogják szintén első rangú szállodákban szállásbau részesítettetni (2 személy egy szobában).

Az utazás után fenmaradt szelvények a rendezőség által készpénzfizetés ellenében vissza fognak váltatni.

Vasuton az ut 2-ik osztályon, hajón 1 ső osztályon megy végbe, kényelmes elhelyezéssel, nőknek külön kupé, illetőleg kajüt állván rendelkezésre.

A kik vasuton I-ső osztályon óhajtanak utazni, 20% körüli felülfizetéssel 1-ső osztályu kocsikon helyeztetnek el.

Az ut programja a következő:

Junius hó 18-án déli 12 órakor indulás B u d a p e s t r ő l.

Junius hó 19-én reggeli 6 órakor Bécs és Badenbachon keresztül érkezés D r e z d á b a.

Junius hó 19-én délután 1 órakor indulás M a g d e b u r g b a, ugyanoda érkezés d. u. 5 órakor.

Junius hó 20—21-én tartózkodás M a g d e b u r g b a n, onnét indulás 21-én d. u. 5 órakor.

Junius hó 22-én reggel 6 órakor érkezés V l i s s i n g e n b e, hajóra szállás, 8 órai tengeri ut után d. u. 4 órakor érkezés S h e e r n e s s b e, onnét vasuton tovább utazás és este 8 órakor érkezés L o n d o n t a.

Junius hó 22—29-ig tartózkodás Londonba és naponkint kirándulás W i n d s o r b a, az a n g o l g a z d a s á g i e g y e s ű l e t 50 éves jubileuma alkalmából rendezett gazdasági kiállítás megtekintésére. (A kirándulás oda-vissza naponként 60 krajczárba kerül.)

Junius hó 29-én reggel 8 órakor indulás L o n d o n b ó l N e w h a w e n e n és Dieppen keresztül este 8 órakor érkezés P á r i s b a.

Junius hó 30 tól julius hó 7-ig tartózkodás P á r i s b a n, a francia kiállítás megtekintése, részvétel a julius 4-én megnyitandó n e m z e t k ö z i g a z d a k o n g r e s s z u s o n.

Visszafelé utazás tetszés szerinti időben, a jegyek 20 napig érvényben maradnak a Basel, Salczburg, gráci irányban.

Felhívjuk ujlag a gazda közönséget, hogy használja fel a kedvező alkalmat egy olyan tanulmányi ut megtételére, a melyet a véletlen csoportosított csak az élelmes tanulni vágyó kihasználására.

Az uton tolmácsok állanak rendelkezésre azoknak, kik az egyes nemzetek nyelvét nem értenék.

Bejelentéseket elfogad a kirándulás rendező bizottsága (Budapest, Köztelek) junius hó 5-éig; ugyanaddig az utazási költségből 100 forint szintén fenti címre küldendő.

(Gazdasági Lapok) A rendező-bizottság.

* * *

Midőn az „Erdélyi Gazda“ t. olvasóinak figyelmét a fentiekben megösmertetett tanulmányutra felhívjuk, biztos értesülésünk alapján egyuttal azt is közöljük, hogy több kiváló erdélyi nagybirtokos és gazda tényleg elhatározta, résztvenni az alig megbecsülhető előnyökkel járó tanulmányutban. Ezen körülmény mindenestre biztatólag fog hatni azokra, kik tanakodnak, menjenek-e vagy nem.

Jelen számot szerkesztette: Dr. Szentkirályi Akos.

„Erdélyi Gazda“ hirdetési díjszabálya.

K i v á n t t é r	M e l l é k l e t e k					
	1	1—3	1—6	1—12	1—18	1—24
7-00 oldal teljes ára	20-00	38-00	64-00	78-00	84-00	84-00
8/16 oldal teljes ára	10-00	20-00	34-00	42-00	46-00	46-00
4/16 oldal teljes ára	5-00	17-00	19-00	24-00	27-00	27-00
2/16 oldal teljes ára	4-00	7-00	12-00	15-00	18-00	18-00
1/16 oldal teljes ára	3-00	5-00	8-00	11-00	13-00	13-00
	1—25	25—50	50—75	75—100		
Posta díjak	g r a m m i g					
	50 kr.	1 frt	1 frt 50 kr.	2 frt		
	százanként. A csonka száz egésznek vétetik.					
Postadíjan kívül fizetendő	s z á z d a r a b o n k é n t 50 k r.					

Egyleti tagok 25% árelengedésben részesülnek.
Nagyobb és többszöri hirdetések megegyezés szerint.

Hirdetések.

GERGELY FERENCZ KOLOZSVÁRTT

gazdasági gyógyanyagok és gazdasági kellékek legnagyobb raktára.

A n. érd. gazdaközönségnek bátor vagyok a gazdasági igény beáltával dúsan berendezett gazdasági gyógyanyagok, gépolajok, belga kocsi kenőcs, festékárúk és Cement raktáramat ajánlani és kérem feltűnő előnyös árait szíves figyelembe vételével engem becses rendelményökkel szerencseltetni.

Előny-árjegyzék a gazdaközönség részére:

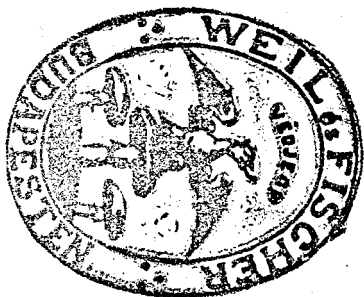
Antimonium porban	100 kiló	18 frt	— kr.
Carbolsav vegytiszta fehér jegeczes	1	2	50
nyers	100	20	—
Carbolsavas mész piros	100	15	—
Chlormész 100 fokos	100	18	—
Salicylsav fehér jegeczes	1	11	—
Salicylnatron porban	1	11	—
Higanykenőcs	1	2	20
Keserű só hordószámra	100	8	—
Kékkő	100	36	—
Terpentin olaj lengyel	100	34	—
Gépkenő faolaj trieszti, hordószámra	100	48	—
Gépolaj amerikai	100	30	—
Repezoilaj tisztított	100	42	—
Petroleum belföldi	100	17	50
amerikai Fiuméből	100	22	50
Kocsikenőcs belg. sárga ládászámra	100	8	—
Kátrány hordószámra	100	6	—
Vizhatlan Cementmész hordókban	100	2	80
Perlméosi Portland Cement	100	4	50

Olajfestékek, lakkok, firnciss és egyéb anyagok legolcsóbban. Vidéki megrendelések megérkezésük napján eszközöztetnek. Kérve a nagyérdemű gazdaközönség becses rendelményét, vagyok alázatos tisztelettel

GERGELY FERENCZ,
Kolozsvár, főtér 20.

(1-3.)

Ügynökök megfelelő %-ban részesülnek.

VII. és XII. csoport.
Uj iparág meghonosítása, hulladékok és melléktermékek elszívása, értékesítése, nagyban termelés és versenyképességét.

FISCHER és HINDLBERG
ezelőtt Well és Fischer
vegyészeti kátrány-termékek, Carbolsav karbolsavas mész, karbol-olaj, Kiföldolaj és facement-olajozás
GYÁRRA.
Budapest, Kisló sorokhári-ut 9607

legolcsóbb díobarna színű fabelitő szeszindelytűkre, kerítésre és gazdasági és közökre, melynek használata folykán elpusztíthatatlan tartósságot nyer a fa, a mázólakárki végezheti.

A carbol-olaj ára:
hordókban 100-200 kg-ig... 17 kr
100 kg. kisebb edényekben... 19 >
5-10 kg. próbaküldemények...
bádo szelencében...
Ajánlja egyszerűsége miatt, zhid és pala barna kátrány-festéket zindelytűkre mázolására.
Gyártmányokról árjegyzéket és használati utasításokat ingyen és bérmentve küldenek.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	Tiszta búza	Elegy búza	Rozs	Árpa	Zab	Török-búza	100 kiló		1 köbméter tüzifa	1 kiló marhahús	
helye	napja								széna	szalma			
k r a j c z á r o k b a n													
Budapest	május	30	métermázsa	695	—	595	580	550	438	—	—	—	
Brassó	május	24	hektoliter	500	300	300	350	220	410	170	120	260	36
Deés	május	28	"	650	580	520	—	400	620	380	220	280	32
Fogarás	május	24	"	500	440	330	—	270	490	200	130	200	30
Gyula-Fehérvár	május	25	"	550	450	400	—	200	420	220	120	240	37
Kézdi-Vásárhely	május	23	"	490	—	300	300	210	400	300	90	220	32
Kolozsvár	május	30	métermázsa	640	—	520	—	500	500	300	140	300	34
Maros-Vásárhely	május	29	"	668	546	504	—	440	527	240	140	240	36
Nagy Szeben	május	24	hektoliter	500	380	350	—	230	410	220	130	300	34
Nagy-Várad	május	23	"	480	423	374	310	215	336	300	140	350	48
Sepsi-Szt.-György	május	27	"	520	490	330	320	200	400	300	100	150	32
Szász-Rógen	május	23	"	520	460	375	375	210	380	240	170	260	32
Torda	május	25	"	525	400	400	300	240	375	300	30	225	28

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanítt felvilágosítások legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég-, élet- és szállítványbiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöztetnek. Hirdetés a tullanapon.

A kolozsvári főügynökség

Boér Sándor.

ASSICURAZIONI GENERALI 1888. EVI MÉRLEGESZÁMLÁJA

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1888.)

BEVÉTEL.

KLIA

A tétel neve	Üzlet						A tétel neve	Üzlet							
	Devőtelek							Kiadások							
	frt	kr	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr	frt	kr		
1. A jégbiztosítás nyereségtartaléka			200000			200000	1. Vissz. iztosítási díjak : a) tüzbiztosítás			2588573	99				
2. Díjtartalék a múlt évről : a) tüzbiztosítás	1965509	06				b) szállítmánybiztosítás	61918	35					3666637	69	
b) szállítmánybiztosítás	95210	52				c) jégbiztosítás	45897	35							
c) jégbiztosítás	36653	11	2097462	69		2097462	69	2. Károk : a) tüzbiztosítás kifiz. kárösszegek tart. még ki nem fiz. károokra	2,693,750	27					
3. Tartalék oly károokra, melyek 1887. decz. 31-én még függőben voltak : a) tüzbiztosítás	340741	15				b) szállítm.-bizt. kifiz. kárössz. tart. még ki nem fiz. károokra	362,945	32			3056695	58			
b) szállítmánybiztosítás	200408	—				c) jégbizt. kifizetett kárösszegek tart. még ki nem fiz. károokra	565,338	42			811507	61			
c) jégbiztosítás	1632	72	542781	87		1,854,613	71			1856185	63	5724388	82		
4. Díjak a törlesek levonásával : a) tüzbiztosítás	6769404	21				3. Díjtartalék 1888. december 31-én még folyó biztosításokra : a) tüzbiztosítás					1961062	50			
b) szállítmánybiztosítás	1387272	23				b) szállítmánybiztosítás } teljesen					115819	29			
c) jégbiztosítás	2105421	67	10262098	11		c) jégbiztosítás } tehermentes					46338	61	2123220	40	
5. Kötvényilletékek : a) tüzbiztosítás	248245	30				4. Jutalékok : a) tüzbiztosítás					784075	43			
b) szállítmánybiztosítás	13688	69				b) szállítmánybiztosítás					62282	18			
c) jégbiztosítás	65984	93	327918	92		c) jégbiztosítás					144849	94	991207	55	
6. Tőke-elhelyezések jövedelme : a) Értékekre adott előlegek kamatai	2782	02				5. Általános kezelési költségek : a) tüzbiztosítás					484319	45			
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	237691	94				b) szállítmánybiztosítás					85463	58			
c) Kamatok váltószámláiból, folyó-számlától és ágió	65385	69	305859	65		c) jégbiztosítás					14046	61	720629	64	
7. Nyereség különféle értékesítések folytán			71923	13	71923	13	6. Adók és illetek : a) tüzbiztosítás					207917	90		
8. Átmozgat a vagyonszámlából			25829	55	25829	55	b) szállítmánybiztosítás					7508	31		
9. Az állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31. állomány szerint számítva			175832	74	175832	74	c) jégbiztosítás					14309	83	229787	04
A tüzbiztosítási ágba befoglalván a tükörüveg-biztosításban elért eredmények.							7. Az ellátási pénztár kamatai							1443	88
Összesen			1345589	114	538615	52	8. Kétes követelések leírása							95	62
			14009506	66			9. Átvitel a biztosítási fizletszámára							25929	56
							Nyereség							50391	02
							Összesen					1345589	114	538615	52

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1888.)

1. Díjtartalék a múlt évről	22735632	53				1. Visszbiztosítási díjak			154546	14				
le: visszbiztosítások	536459		22199173	53	22199173	53	2. Fizetések esedékes biztosításokért : a) halálesetre szóló biztosításokért	Népsz.	Tartalék.					
2. Tartalék 1887. december 31-én függőben levő károokra			310897	55	310897	55	b) élélesre szóló biztosításokért	1592511	40	286	46			
3. Díjbevétel } a) halálesetre szóló biztosításokra	3880125	61				c) járadékokért	530167	93	95438	28				
b) élélesre szóló biztosításokra	454252	49	4478452	22	4478452	22	131344	54	1594	46				
c) évjáradékra szóló biztosításokra	144074	12				Levonva visszbiztosítások fejében	2164023	87	33479	08				
4. Kötvénydíjak			62104	81	62104	81	30000		22000					
5. Díjtartalék átadott visszbiztosításokra			601166	57	601166	57	2134023	87	2134023	87	2446902	93		
6. Elhelyezett tőkék jövedelme : a) Jelzálog követelések kamatai	75377	59				3. Kötvény-visszavásárlások					376589			
b) Értékekre adott előlegek kamatai	2377	45				4. Díj- és költségartólások : a) halálesetre szóló bizt. az 1889. évi számlára	Tartalék	Költségart.						
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	692888	21				b) élélesre szóló bizt.	1918	883	34656	14				
d) Folyó számlák kamatai	34056					c) járadék biztosítás	4876825	72	18043	38				
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	242970	46				Összesen	25340271	36	365149	52				
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	133721	08				Levonva a kiegszítési részleteket	25340271	36	25705420	28				
Összesen	1181390	79	952036	07	952036	07	Nettó-tartalék	1117352	29			24588068	59	
miből is levonva a tartalék rendes jutalékát marad	952036	97	229353	82	229353	82	5. Orvosi tisztelődíjak					41850	65	
7. Nyereség különféle értékesítések folytán			35748	01	35748	01	6. Jutalékok az év folyamán kifejezve					280020	20	
8. Átvitel a biztosítási üzletszámára			226401	06	226401	06	7. Költségek					443953	78	
9. Az állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31-iki állomány szerint számítva			264971	57	264971	57	8. Adó és bélyeg					45399	28	
Összesen			2863831	65	756474	46	9. Kamatok a nyereményekkel biztosítottak javára							16089
			2936080	11			10. Leírás kétes követelésekre					26753		
							11. Átvitel a vagyonszámlára					23	401	
							Nyereség					701807	01	
							Összesen					2863831	65	

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1888. december 31-én.

TEL

A tétel neve	A		B		Összesen	A tétel neve	A		B				
	frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr			
1. A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizett részéről	1837500		1837500		3675000	1. Alaptőke	2625000		2625000				
2. Ingatlan bírtok : a) városi telkek			4664303	18	7450820	85	1210139	95	1115108	95			
b) földbírtokok (gazdasági feltárral)			2786517	67			414099	13	522498	7			
c) 1888. december 31-én még el nem adott gazdasági termények a társaság földbírtokaiból			94680	10	94680	10	1035783		1035783				
3. a) Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			2400959	68			40000		40000				
b) Aktív eljáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék vetelára			43345		2444305	68	315635		315635				
4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra a jelzálog osztályba tartozók kivételével } a) folyó frt 1.423.322-10 b) hátralékos " 6.937-27			1430259	37	1430259	37	2123220	40	2458098	30			
5. Kölcsönök letéteményezett állam- és más értékpapírokra	51839	88	26223	91	78063	79	610686	36	812879	02			
6. Állam- és más értékpapírok	4233898	67	15462370	23	19696268	90	9						
7. Váltak a társaságban	391091	51			391091	51	13 és 13 A tábl. frt 393,704-43						
8. Előlegek a jelzálog-osztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)			327647	85	327647	85	10 A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona						
9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1106066	77	680462	17	1786528	94	11 Jelzáloghitelzők						
10. Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában	192903	74	40167	79	233071	53	12 Egyenleg a visszbiztosítottok számláján			553203	63		
11. Készpénzkészlet a főkók pénztárában	74471	53	29729	28	104200	81	13 Egyenleg az intézet főkójának számláján			67570	80		
12. Maradvány a visszbiztosítottok számláiból	678904	58	27708	56	706613	44	14 A Hitelezők különböző czimeken			774536	41		
13. Maradvány az intézet főkójának számláiból	903457	33	144859	90	104827	23	15 A B mérleg folyó számlájának egyenlege			553028	44		
14. Maradvány az A mérleg folyó számláiból			531028	44	531028	44	16 Gidoni-alapítvány			5750	40		
a) Adóskok különböző czimok alatt	439159	72	304163	02	743322	74	17 Girard-alapítvány			4977	50		
b) Adóskok jelzálog-kölcsönökre hátralékos kamatokkal			4218	06	4218	06	18 Goldschmiedt-alapítvány			3000	—		
c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	586633	81	471166	64	1057800	45	19 Feloztható nyereség frt 330,262-12			349,757-81	680,019-93		
d) Letétek Goldschmiedt-alapítvány	3000	—			3000	—	Le: Átvitel a vonatkozó nyereség tartalék javára	frt 22,624-02		23,959-58	46,583-60		
16. Díjtartalék átadott élet-visszbiztosításokra			601166	57	601166	57	Összesen	frt 307,639-10		325,798-23	633,436-33		
17. Butorzat és vasszkronyok a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban											327355	10	
18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek													
Összesen			10498937	54	31908477	72	10498937	54	31908477	72			
Az 1888. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezők értéke :											frt 23,202,774-10		
							A jövő években lejárandó tüzbiztosítási díjak					frt 23,202,774-10	